

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા, શાહીબાગ, અમદાવાદ - 380 004.

સત્સંગ પ્રાજ્ઞ ખંડ - ૨ પ્રશ્નપત્ર - ૨ (બપોર)

રવિવાર, ૨ માર્ચ, ૨૦૧૪

સમય : બપોરે ૨ થી ૫

કુલ ગુણ :- ૧૦૦

ગોરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહીનું ફક્ત આ પૃષ્ઠ જ પરત મોકલવું.

પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે 'બારકોડ' દર્શાવેલ છે, તેને કોઈ પણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.

ફરજિયાત : પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત

વર્ગસુપરવાઘરની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહિ.

પરીક્ષાર્થીની જન્મ તારીખ

--	--	--	--	--	--	--

પરીક્ષાર્થીનો અભ્યાસ

પરીક્ષાર્થીના જ નામવાળી જવાબવહી અને ઉપરની ફરજિયાત ભરવાની તેની જ વિગતોની સત્યાર્થતા ચકાસીને વર્ગસુપરવાઘરને સહી કરવી.

વર્ગસુપરવાઘરની સહી

પાછળ લખેલી સૂચનાઓનું અવશ્ય પાલન કરવું.

પેપર તપાસનાર(પરીક્ષક)ની સહી

.....

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧ (૬)	
	૨ (૫)	
	૩ (૫)	
	૪ (૪)	
	૫ (૧૦)	
	૬ (૧૦)	

વિભાગ - ૧, કુલ ગુણ (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૭ (૧૨)	
	૮ (૮)	
	૯ (૧૨)	
	૧૦ (૮)	

વિભાગ - ૨, કુલ ગુણ (૪૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ	પ્રશ્ન નં. (ગુણ)	મેળવેલા ગુણ
	૧૧ (૪)	
	૧૨ (૬)	
	૧૩ (૬)	
	૧૪ (૪)	

વિભાગ - ૩, કુલ ગુણ (૨૦)

મોડરેશન વિભાગ માટે જ

ગુણ શબ્દોમાં
ચેકર - નામ

પરીક્ષાર્થીઓને અગત્યની સૂચના :-

૧. આગળના મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર પરીક્ષાર્થીની નામ સંબંધી વિગતની નીચે બારકોડ દર્શાવેલ છે, તેને કોઈપણ પ્રકારનું નુકશાન પહોંચાડવું નહીં તેવી ખાસ વિનંતી.
૨. પરીક્ષાર્થીએ ખૂબ જ સ્પષ્ટ તથા સુંદર અક્ષરે આગળના પાનામાં માંગ્યા મુજબ વિગતો ભરવી ફરજિયાત છે.
૩. આપે ઉત્તરવહીમાં (જવાબવહીમાં) ક્યાંય કોઈ પણ જગ્યાએ આપનું નામ લખવાનું નથી.
૪. મુખ્ય પરીક્ષા દિને વર્ગખંડમાં હાજર રહેલા પ્રત્યેક પરીક્ષાર્થી ભૂલ્યા વગર પોતાના જ નામવાળી જવાબવહી ઉપર વર્ગસુપરવાદ્યક્ષની સહી કરાવી લે.
૫. વર્ગસુપરવાદ્યક્ષની સહી વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહીં.
૬. પ્રશ્નના ગુણ →

ગુણ : ૧	
---------	--

 ← પરીક્ષકે પ્રશ્ન તપાસીને મૂકવાના ગુણની જગ્યા
૭. પરીક્ષાર્થી ફક્ત વાદળી અથવા ફક્ત કાળી શાહીવાળી પેનથી જ જવાબવહીમાં ઉત્તરો લખે. પેન્સિલથી, લાલ, લીલી કે અન્ય શાહીથી અથવા એકથી વધારે શાહીથી લખેલા ઉત્તરો માન્ય ગણાશે નહીં.
૮. પ્રશ્નોના જવાબ સૂચના મુજબ આપવા. છેકછાકવાળા જવાબો માન્ય ગણાશે નહીં. અસ્પષ્ટ અને ઉકેલી ન શકાય તેવા જવાબો માન્ય ગણાશે નહિ.
૯. પરીક્ષાખંડની બહાર કે અન્ય તમામ પરીક્ષાર્થીઓથી અલગ કે પરીક્ષાના નિયમોનું ઉલ્લંઘન કરીને આપેલી પરીક્ષા માન્ય ગણાશે નહિ.
૧૦. પરીક્ષા કાર્યાલય, અમદાવાદની પૂર્વ મંજૂરી લીધા સિવાય, મૂળ પરીક્ષાર્થીના બદલે 'લહિયા', 'સબસ્ટીટ્યુટ રાઈટર' કે 'અન્ય વ્યક્તિ' દ્વારા લખાઈને આવેલ પરીક્ષાની જવાબવહી રદ ગણવામાં આવશે. એકથી વધારે પ્રકારના જુદા જુદા અક્ષરોવાળા ઉત્તરો માન્ય નહિ ગણાય.
૧૧. મુખ્ય પરીક્ષામાં જવાબવહીમાં વધારાના પાના કે પુરવણી જોડીને તેમાં લખેલા ઉત્તર માન્ય ગણાશે નહિ.
૧૨. પરીક્ષાખંડમાં પરીક્ષા દરમિયાન કોઈ પણ પરીક્ષાર્થીએ મોબાઈલ ફોન તથા ઇલેક્ટ્રોનિક સાધનો જેવાં કે ટેબ્લેટ, લેપટોપ વગેરેનો ઉપયોગ કરવો નહિ તથા પોતાની પાસે રાખવા પણ નહિ.

Important Instructions For Satsang Exam Students

1. Please do not damage in any way the bar code printed on the front page.
2. Please write clearly and legibly.
3. Do not write your name on the answer book.
4. On the day of the Final Satsang Examinations, all examinees should obtain the signature of the class supervisor on the answer sheet bearing their own personal details only.
5. Answer books without the signature of the Class Supervisor will **not** be considered **valid**.
6. Marks for Question →

1 Mark	
--------	--

 ← Space for Examiner to write marks
7. Write your answers with either a blue or black pen only. Answers written in pencil, or with a red, green or any other coloured pen will not be considered valid. Answers written in more than one coloured ink will not be considered valid.
8. Follow the instructions while answering. Answers crossed out will not be considered valid. Answers will not be considered valid if it is not written in neat and clean hand writing.
9. Examinations taken at **unauthorized locations** or in which the exam rules have been violated will not be considered valid.
10. **Without the prior permission of the Pariksha Karyalay in Ahmedabad, answer papers written by substitute writers in place of the original candidate will not be accepted. Answer papers with more than one type of handwriting will not be accepted.**
11. **In Main Exam answers written on extra pages will not be considered valid.**
12. Candidates will not be allowed to keep any electronic items, such as, mobile phones, tablets, laptops, etc. **in the examination room.**

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૧ ગુણ - ૬	નામ
---------------------------	--------------------	-----

સત્સંગ પ્રાણ-બે-૨

વિભાગ - ૧ : 'બ્રહ્મવિદ્યાનું દર્શન' નવી આવૃત્તિના આધારે

પ્ર.૧ આપેલા વિકલ્પોમાંથી ફક્ત સાચા વિકલ્પોની આગળ આપેલા ચોરસ ખાનામાં ખરાની (✓) નિશાની કરો. (કુલ ગુણ : ૬)

નોંધ : એક કે એકથી વધારે વિકલ્પ સાચા હોઈ શકે. તમામ સાચા વિકલ્પ આગળ જ ખરાની નિશાની કરી હશે તો જ પૂર્ણ ગુણ મળશે, અન્યથા એક પણ ગુણ નહીં મળે.

૧. અક્ષરધામની પ્રાપ્તિ માટે સર્વોપરીપણાની નિષ્ઠા

ગુણ : ૨	
---------	--

- (૧) ઉપાસના ચોખ્ખી સમજવી એ મુખ્ય સાધન છે.
- (૨) મહારાજને પુરુષોત્તમ નહિ જાણે તો અક્ષરધામમાં જાશે.
- (૩) અક્ષરધામની પ્રાપ્તિરૂપ આત્યંતિક કલ્યાણ માટે શ્રીકૃષ્ણનું સર્વોપરીપણું સમજવું અનિવાર્ય છે.
- (૪) ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ ભાયાત્માનંદ સ્વામીને શ્રીજીમહારાજના સર્વોપરી સ્વરૂપની દૃઢતા કરાવી.

૨. શ્રીજીમહારાજ સર્વોપરી : પ્રયોજન, ઐશ્વર્ય અને કાર્યને આધારે.

ગુણ : ૨	
---------	--

- (૧) જીવુંકે મુક્તિ દેનેકે વાસ્તે, અક્ષર એસા બન્યા હૂં.
- (૨) અનેક જીવોને સહજપણે સમાધિ કરાવવારૂપ ઐશ્વર્ય શ્રીજીમહારાજને સર્વોપરી સિદ્ધ કરે છે.
- (૩) ભાદરામાં અનંત કીડીઓ ચતુર્ભુજ દેહ ધારીને પ્રકૃતિપુરુષના લોકમાં ગઈ.
- (૪) આગે અવતારે કરી, કર્યા પ્રાક્રમ ભારી; ભક્ત દ્વારે તેવાં કરે, માટે આ અવતારી.

૩. અક્ષરબ્રહ્મ : સચ્ચિદાનંદ ચિદાકાશ તેજરૂપે

ગુણ : ૨	
---------	--

- (૧) તે માયા અને માયાનાં કાર્યરૂપ અનંત કોટિ બ્રહ્માંડોનો આધાર છે.
- (૨) જે અક્ષરબ્રહ્મ છે તે તો એ ભગવાનને રહેવાનું ધામ છે.
- (૩) અક્ષર એ સ્થિર છે સનાતન છે, પરમેશ્વરને રહ્યાનું સ્થાનક છે.
- (૪) અક્ષરની સંકોચ ને વિકાસ અવસ્થા થાય છે, સદાય એક રૂપે રહે છે.

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. (કુલ ગુણ : ૫)

૧. ગ. અં. ૧૦માં નિત્ય તત્ત્વો વિશે શ્રીજીમહારાજે શું કહ્યું છે ?

ગુણ : ૧	
---------	--

.....

૨. આત્યંતિક મુક્તિ માટે મુખ્ય સાધના શું છે ?

ગુણ : ૧	
---------	--

.....

૩. શ્રીજીમહારાજે પોતાના પ્રાગટ્યનો હેતુ જણાવતાં જૂના ખરડામાં શું લખાવ્યું છે ?

ગુણ : ૧	
---------	--

.....

૪. બે પ્રકારની મુક્તિનાં નામ લખો.

ગુણ : ૧	
---------	--

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૨ ગુણ - ૫	નામ	પ્ર - ૩ ગુણ - ૫	નામ	પ્ર - ૪ ગુણ - ૪	નામ
---------------------------	--------------------	-----	--------------------	-----	--------------------	-----

૫. પ્રત્યેક પ્રધાનપુરુષના જોડલામાંથી શેની ઉત્પત્તિ થાય છે ?

ગુણ : ૧

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૩ પ્રમાણ પરથી વિષયનું શીર્ષક આપો. (કુલ ગુણ : ૫)

૧. સર્વસુખમય મૂર્તિ તો ભગવાન જ છે.

ગુણ : ૧

૨. બ્રહ્મવિદાન્નોતિ પરમ્ ।

ગુણ : ૧

૩. “ભગવાનને અનાદિ સાકારમૂર્તિ સમજવા એ કલ્યાણનું અસાધારણ સાધન છે.”

ગુણ : ૧

૪. પરબ્રહ્મની પ્રાપ્તિ અને એમના સાક્ષાત્કારનો કે મુક્તિનો ઉપાય પણ એ પોતે જ છે.

ગુણ : ૧

૫. સૂક્ષ્મ પાનડું જેમ વાયુને આધારે ફરે છે તેમ એ ભગવાનને આધીન રહીને આનંદમાં એ પરમેશ્વરનું ભજન કરવું, અને કોઈ જાતનો ઉદ્વેગ આવવા દેવો નહિ.

ગુણ : ૧

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૪ નીચે આપેલા વિષયના ફક્ત તમામ મુખ્ય મુદ્દાઓ જ લખો. (કુલ ગુણ : ૪)

૧. અવતારવાદ

ગુણ : ૨

૨. જીવનું સ્વરૂપ અને તેના ગુણધર્મો (૧ થી ૪ લખો.)

ગુણ : ૨

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૬ ગુણ - ૧૦		નામ
---------------------------	---------------------	--	-----

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો [] ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

વિભાગ - ૨ : 'બ્રહ્મસ્વરૂપ પ્રાગજી ભક્ત' વિસ્તૃત જીવનચરિત્રના આધારે

પ્ર.૭ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક વિષય ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (ત્રીસેક લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૧૨)

૧. સેવામૂર્તિ ભગતજી મહારાજ
૨. ભગતજી મહારાજે બતાવેલું ઐશ્વર્ય
૩. ભગતજી મહારાજનું શાસ્ત્રી યજ્ઞપુરુષદાસ પ્રત્યે હેત અને પક્ષપાત ('માનખંડન'થી 'હું તો ભગવાનનો ટંડેલ છું' સુધીના જ પ્રસંગો)

()

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૭ ગુણ - ૧૨		નામ
---------------------------	---------------------	--	-----

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો [] ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

- પ્ર.૮ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો.
(દરેક ટૂંકનોંધમાં પાંચેક લીટીના બે પ્રસંગો લખવા) (કુલ ગુણ : ૮)
૧. ભગતજી મહારાજને ભજનનો ઈશક
 ૨. ભગતજીએ ભાદરોડમાં કરેલાં ચરિત્રો
 ૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીનો ભગતજી મહારાજ પ્રત્યે અપાર રાજીપો

() પ્રસંગ - ૧ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

પ્રસંગ - ૨ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૮ ગુણ - ૮		નામ
---------------------------	--------------------	--	-----

ગુણ : ૪	
---------	--

() પ્રસંગ - ૧ :

પ્રસંગ - ૨ :

ગુણ : ૪	
---------	--

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૯ નીચે આપેલા પ્રસંગોમાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગ વર્ણવી મનન લખો.
(પ્રસંગવર્ણન આઠેક લીટીમાં તથા મનન ચારેક લીટીમાં લખવું) (કુલ ગુણ : ૧૨)

૧. અક્ષરધામ સામે દષ્ટિ.
૨. ભગવાનને ભૂલીને વાસણ શું ઊટકે છે ?
૩. આ લોક જ દુઃખદાયી છે.
૪. હું તો બધાને બ્રહ્મની મૂર્તિ સમજું છું.
૫. સ્વામીની ગોઠડીમાંથી અનંત સૂર્યનું તેજ નીકળે છે.

() પ્રસંગ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મનન :-

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૪	
---------	--

() પ્રસંગ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મનન :-

.....

.....

ગુણ : ૪	
---------	--

() પ્રસંગ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૯ ગુણ - ૧૨		નામ
---------------------------	---------------------	--	-----

.....
.....
.....

મનન :-

.....
.....
.....

ગુણ : ૪

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

પ્ર.૧૦ નીચે આપેલાં પાત્રોમાંથી કોઈ પણ એક પાત્રના પ્રસંગો વર્ણવી વ્યક્તિત્વનું આલેખન કરો. (કુલ ગુણ : ૮)

૧. ગિરધરભાઈ ૨. ધર્મતનયદાસ શાસ્ત્રી (ગોંડલ)

() પ્રસંગો :

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૧૦ ગુણ - ૮	નામ	પ્ર - ૧૧ ગુણ - ૪	નામ
---------------------------	---------------------	-----	---------------------	-----

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

વ્યક્તિત્વ :

.....

.....

.....

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

વિભાગ - ૩ : 'સ્વામીની વાતો'ના આધારે

પ્ર.૧૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક (સંપૂર્ણ) વાક્યમાં જવાબ લખો. (કુલ ગુણ : ૪)

૧. નિરંજનાનંદ સ્વામીની વાત કરતાં પૂર્વે સ્વામી કઈ સાખી બોલ્યા ? ગુણ : ૧

૨. શેમાં ગુડિયું વાળે છે ત્યાં સુધી ગુરુ કર્યા નથી ? ગુણ : ૧

૩. શ્રીજમહારાજનાં ચરણારવિંદ ક્યારે પૃથ્વી પર આવ્યા ? ગુણ : ૧

૪. જ્ઞાનીની દૃષ્ટિમાં શું નથી આવતું ? ગુણ : ૧

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૧૩ ગુણ - ૬		નામ
---------------------------	---------------------	--	-----

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

સિદ્ધાંત :

.....

.....

ગુણ : ૩	
---------	--

() દ્રષ્ટાંત :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૩	
---------	--

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ઇકત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા

મોડરેશન વિભાગે જ ભરવું	પ્ર - ૧૪ ગુણ - ૪	નામ
---------------------------	---------------------	-----

પ્ર.૧૪ નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર અભ્યાસક્રમની 'સ્વામીની વાતો'નું પ્રમાણ આપી સમજાવો. (આઠ થી દસ લીટીમાં) (કુલ ગુણ : ૪)

૧. વૈજ્ઞાનિક આઈન્સ્ટાઈનનો સિદ્ધાંત બાળક શું સમજે ?
૨. પ્રમુખસ્વામી મહારાજનાં દર્શન થયે માનવું કે શ્રીજીમહારાજનાં દર્શન થયાં.
૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામી જૂનાગઢમાં આઠ પુરાણી રાખતા.
૪. શોભારામ શાસ્ત્રી ખીજડા જેવા અને નાથ ભક્ત આંબા જેવા હતા.

() પ્રમાણ :

.....

.....

.....

સમજૂતી :

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૨	
---------	--

() પ્રમાણ :

.....

.....

.....

.....

સમજૂતી :

.....

.....

.....

.....

ગુણ : ૨	
---------	--

ઉપરના પ્રશ્નના આપેલા કુલ ગુણનો સરવાળો ફક્ત આ જ ગુણ મુખ્ય પૃષ્ઠ ઉપર લખવા